

Til lovforslag nr. L 78. Skriftlig fremsættelse (27. februar 2008)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Begrænsning af langvarige sigtelser og varetægtsfængslinger m.v.)

(Lovforslag nr. L 78).

1. Formålet med lovforslaget er navnlig at begrænse antallet af langvarige sigtelser og varetægtsfængslinger i straffesager. Desuden indeholder lovforslaget forskellige tiltag med henblik på generelt at bidrage til en hurtigere behandling af straffesager.

Lovforslaget bygger på en afvejning af på den ene side hensynet til den forurettede og samfundsmæssige hensyn, som taler for at sikre en hurtig behandling af straffesager, og på den anden side hensynet til at sikre en effektiv og retssikkerhedsmæssig forsvarlig efterforskning og retspleje.

Lovforslaget bygger på Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 1492/2007 om begrænsning af langvarige sigtelser og varetægtsfængslinger.

2. Ud over en bestemmelse om, at anklagemyndigheden skal fremme en sag med den hurtighed, som dens beskaffenhed tillader, indeholder retsplejeloven ikke i dag regler om, hvor længe en person kan være sigtet for en lovovertrædelse. Det foreslås, at det udtrykkeligt kommer til at fremgå af retsplejeloven, at anklagemyndighedens afgørelse af tiltaleespørgsmålet skal træffes inden rimelig tid. Er sigtede varetægtsfængslet eller under 18 år, skal afgørelsen træffes hurtigst muligt.

I tilknytning hertil foreslås også en ny lovbestemt pligt for anklagemyndigheden til ved langvarige sigtelser at underrette sigtede om, hvorpå sagen beror, og hvornår afgørelsen kan forventes truffet. Efter forslaget indtræder denne underret-

ningspligt 1 år og 6 måneder efter sigtelsestidspunktet.

Desuden foreslås det, at der i retsplejeloven indsættes en ny bestemmelse om en vis, begrænset domstolsprøvelse af den tidsmæssige udstrækning af langvarige sigtelser. Efter forslaget kan den sigtede, hvis der ikke er truffet afgørelse om tiltaleespørgsmålet 1 år og 6 måneder efter sigtelsestidspunktet, indbringe sagen for domstolene. Efter den foreslåede bestemmelse kan retten undtagelsesvis fastsætte en frist på mindst 3 måneder og højest 1 år for anklagemyndighedens afgørelse af tiltaleespørgsmålet, hvis der efter en samlet vurdering af hensynet til den sigtede, forurettede, sagens beskaffenhed og omstændigheder samt sagens samfundsmæssige betydning er særlig grund til at kræve fremskyndelse af anklagemyndighedens afgørelse af tiltaleespørgsmålet. Det er fortsat politiet og anklagemyndigheden, der er ansvarlig for straffesagens behandling frem til afgørelsen af tiltaleespørgsmålet og fremsendelsen af sagen til retten, men med forslaget får den sigtede mulighed for at indbringe sager med langvarige sigtelser for retten, der herefter i særlige tilfælde kan fastsætte en frist for afgørelsen af tiltaleespørgsmålet.

Der foreslås endvidere en ændring af retsplejelovens § 733, stk. 2, om rettens adgang til at nægte at beskikke den advokat, som sigtede ønsker, således at hensynet til sagens fremme kommer til at indgå i afvejningen med større vægt end efter gældende ret. Efter forslaget kan retten således efter en konkret vurdering nægte beskikelse, hvis advokatens medvirken vil medføre en forsinkelse af betydning for sagens fremme, f.eks. fordi den ønskede advokat ikke har mulighed for inden for rimelig tid at deltage i hovedforhandlingen. Det frie forsvarervalg undergives med forslaget alene den begrænsning, at valget